

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

CY LAW

Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους Νόμος του 2008 (7(I)/2008)

Ιστορικό Τροποποιήσεων

7(I)/2008 12(I)/2014 40(I)/2017 121(I)/2017 20(I)/2019

Προοίμιο

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους Νόμος του 2008.

7(I)/2008

Ερμηνεία

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια:

“αξιωματούχος” σημαίνει οποιοδήποτε αξιωματούχο της Δημοκρατίας, ο οποίος περιλαμβάνεται στον Πίνακα του παρόντος Νόμου.

“Δημοκρατία” σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία.

“δημόσιες εταιρείες” για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, σημαίνει εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

“ελεγκτικές ή λογιστικές υπηρεσίες” σημαίνει την επ’ αμοιβή ή άλλως πως παροχή ελεγκτικών ή λογιστικών υπηρεσιών, τις οποίες παρέχουν οι ελεγκτές ή λογιστές κατά τη συνήθη άσκηση του επαγγέλματός τους.

“Επιτροπή” σημαίνει την Επιτροπή Διερεύνησης Ασυμβιβάστου που καθιδρύεται με το άρθρο 4 του παρόντος Νόμου.

“κρατική ή ημικρατική εταιρεία” σημαίνει νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, το μετοχικό κεφάλαιο του οποίου κατέχεται εν όλω ή εν μέρει από τη Δημοκρατία ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή από άλλη κρατική ή ημικρατική εταιρεία.

“νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου” σημαίνει νομικό πρόσωπο που δημιουργήθηκε με νόμο ανεξαρτήτως του εάν τα κεφάλαια, εν όλω ή εν μέρει, παρέχονται ή είναι εγγυημένα από τη Δημοκρατία, και περιλαμβάνει τους δήμους και τις κοινότητες.

“νομικές υπηρεσίες” σημαίνει την επ’ αμοιβή ή άλλως πως παροχή νομικών ή δικηγορικών υπηρεσιών, τις οποίες παρέχουν νομικοί ή δικηγόροι κατά τη συνήθη άσκηση του επαγγέλματός τους και

“συμβουλευτικές υπηρεσίες” σημαίνει την επ’ αμοιβή ή άλλως πως παροχή υπηρεσιών αρχιτέκτονα ή πολιτικού μηχανικού ή διαφημιστή ή άλλου εμπειρογνώμονα ή επαγγελματία, τις οποίες παρέχουν τα εν λόγω πρόσωπα κατά τη συνήθη άσκηση του επαγγέλματός τους.

Υπουργός” σημαίνει τον Υπουργό Οικονομικών.

7(I)/2008 121(I)/2017

Ασυμβίβαστο

3.-(1) Τηρουμένων των οικείων περί ασυμβιβάστου διατάξεων του Συντάγματος και των κατ’ ιδίαν εφαρμοστέων νόμων και κανονισμών, οι ακόλουθες ενέργειες, δραστηριότητες ή ιδιότητες δεν επιτρέπεται να αναλαμβάνονται, ενεργούνται ή συντρέχουν στο πρόσωπο οποιουδήποτε αξιωματούχου ή καθ’ όλη τη διάρκεια της θητείας του στο αξίωμα:

(α) η παροχή προς το δημόσιο ή προς οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή προς κρατική ή ημικρατική εταιρεία, νομικών, ελεγκτικών, λογιστικών, συμβουλευτικών περιλαμβανομένης της εκπόνησης μελετών ή οποιασδήποτε άλλης φύσεως υπηρεσιών.

(β) η ιδιότητα μέλους του διοικητικού συμβουλίου, διοικητή, γενικού διευθυντή ή των αναπληρωτών τους, εταιρείας,συνεταιρισμού, κοινοπραξίας ή επιχείρησης του δημοσίου τομέα στην οποία παραχωρήθηκε ή θα παραχωρηθεί οποιαδήποτε σύμβαση δημοσίου για την προμήθεια προϊόντος ή την εκτέλεση έργου ή την παροχή οποιωνδήποτε υπηρεσιών.

(γ) η υποβολή προσφοράς και/ή η ανάληψη από τον ίδιο τον αξιωματούχο ατομικά ή από εταιρεία, συνεταιρισμό, επιχείρηση ή κοινοπραξία, στην οποία συμμετέχει είτε ως απλός μέτοχος είτε ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου με οποιαδήποτε ιδιότητα, είτε ως νομικός σύμβουλος αυτών, οποιασδήποτε σύμβασης προμήθειας, έργων ή υπηρεσιών προς το δημόσιο τομέα, προς οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή κρατική ή ημικρατική εταιρεία.

(δ) η ιδιότητα διοικητικού συμβούλου, προέδρου ή μέλους διοικητικού συμβουλίου δημόσιας εταιρείας. και

(ε) η ιδιότητα μέλους διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντή ιδιωτικής εταιρείας ή η ιδιότητα μέλους διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντή ημικρατικού οργανισμού, που ασχολούνται με ηλεκτρονικά ή έντυπα μέσα ενημέρωσης:

Νοείται ότι, το δυνάμει των παραγράφων (α), (β) και (γ) του παρόντος εδαφίου καθιερούμενου ασυμβίβαστο σε αξιωματούχο που διορίζεται πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου δεν τυγχάνει εφαρμογής, εφόσον οι πιο πάνω δραστηριότητες ή ενέργειες δεν αφορούν ή δεν διενεργούνται με το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου στο οποίο ο αξιωματούχος διορίζεται και οι υπηρεσίες, τα έργα ή τα προϊόντα που παρέχονται ή προσφέρονται ή αναλαμβάνεται να προσφερθούν δεν είναι συναφή προς τις δραστηριότητες του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου στο οποίο διορίζεται:

Νοείται περαιτέρω ότι, το δυνάμει των παραγράφων (δ) και (ε) του παρόντος εδαφίου καθιερούμενου ασυμβίβαστο σε αξιωματούχο που διορίζεται πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου δεν τυγχάνει εφαρμογής, εφόσον οι εταιρείες ή οι οργανισμοί στους οποίους διατηρεί την προβλεπόμενη στις παραγράφους (δ) και (ε) ιδιότητα δεν συναλλάσσονται ή δεν διατηρούν οικονομική σχέση ή συμφέρον με το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου στο οποίο ο αξιωματούχος διορίζεται και οι υπηρεσίες, τα έργα ή τα προϊόντα που παρέχονται ή προσφέρονται λη αναλαμβάνεται να προσφερθούν από τις πιο πάνω εταιρείες ή οργανισμούς δεν είναι συναφή προς τις δραστηριότητες του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου στο οποίο διορίζεται.

(2) Τηρουμένης της πιο κάτω επιφύλαξης, το δυνάμει του εδαφίου (1) καθιερωμένο ασυμβίβαστο δεν τυγχάνει εφαρμογής στους αξιωματούχους εκείνους, οι οποίοι επιλέγονται ή διορίζονται σε διοικητικά συμβούλια νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, λόγω της επαγγελματικής τους ιδιότητας, ως εκπρόσωποι επαγγελματικών ή συνδικαλιστικών ομάδων ή οργανώσεων:

Νοείται ότι το ασυμβίβαστο δεν αίρεται όταν η δημιουργούσα αυτό οικονομική σχέση, το συμφέρον ή η συναλλαγή του αξιωματούχου ή της εταιρείας, του συνεταιρισμού, της επιχείρησης

ή της κοινοπραξίας του, είναι ή ενεργείται με αυτό το ίδιο το νομικό πρόσωπο, στο διοικητικό συμβούλιο του οποίου συμμετέχει.

(3) Το δυνάμει του εδαφίου (1) καθιερωμένο ασυμβίβαστο δεν τυγχάνει εφαρμογής στην περίπτωση των δήμων και των κοινοτήτων των οποίων τα συμβούλια ιδρύουν ή συμμετέχουν σε μη κερδοσκοπικές εταιρείες δι' εγγυήσεως ή ιδρύματα δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (4) του άρθρου 85 του περί Δήμων Νόμου και του εδαφίου (2) του άρθρου 83 του περί Κοινοτήτων Νόμου, αντίστοιχα.

7(I)/2008 12(I)/2014 40(I)/2017 20(I)/2019

Σύσταση, αρμοδιότητες, λειτουργία Επιτροπής Διερεύνησης Ασυμβιβάστου

4.-(1)(α) Καθιδρύεται Επιτροπή Διερεύνησης Ασυμβιβάστου, που θα καλείται "η Επιτροπή", η οποία αποτελείται από ένα συνταξιούχο δικαστή, ο οποίος ενεργεί ως πρόεδρος της Επιτροπής, το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας, από ένα Εισαγγελέα της Δημοκρατίας του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και από το Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων που θα ενεργούν ως μέλη και θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Τα μέλη της Επιτροπής δε λαμβάνουν χρηματική αποζημίωση για τις υπηρεσίες τους στην Επιτροπή.

(β) Χρέη Γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί δημόσιος υπάλληλος, που ορίζεται από τον Υπουργό, ο οποίος παρίσταται στις συνεδρίες της Επιτροπής για σκοπούς τήρησης των πρακτικών, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

(2) Η Επιτροπή διερευνά αυτεπάγγελα ή κατόπιν καταγγελίας ή μετά από γραπτή αποκάλυψη του προσώπου που αναλαμβάνει κάποιο αξίωμα, που αναφέρεται στον Πίνακα του παρόντος Νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 5(1).

(3) Η Επιτροπή συνεδριάζει, όταν παρίστανται τρία μέλη. οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία:

Νοείται ότι σε περίπτωση ισοψηφίας, ο πρόεδρος της Επιτροπής κατέχει το δικαίωμα της δεύτερης ή νικώσας ψήφου.

(4) Αν η Επιτροπή αποφανθεί ότι συντρέχουν λόγοι ασυμβιβάστου αλλά και είτε διαπιστωθεί είτε δε διαπιστωθεί επηρεασμός από τους πιο πάνω αξιωματούχους ή από οποιονδήποτε από αυτούς για αποκόμιση άμεσου ή έμμεσου οικονομικού οφέλους του αξιωματούχου ή της πιο πάνω εταιρείας, του συνεταιρισμού, της επιχείρησης ή της κοινοπραξίας, τότε, αφού ερευνήσει, συντάσσει αιτιολογημένο πόρισμα, το οποίο καταθέτει στο διορίζον αυτό όργανο.

(5) Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει κανονισμούς που εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και οι οποίοι θα ρυθμίζουν τη διαδικασία έρευνας και σύνταξης του πιο πάνω πορίσματος, καθώς και την κλήση μαρτύρων ενώπιον της Επιτροπής.

(6) Το αιτιολογημένο πόρισμα που εκδίδει η Επιτροπή συνιστά διοικητική πράξη και υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

(7) Στον Πρόεδρο της Επιτροπής καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τον Υπουργό, κατ' αναλογία των ρυθμίσεων που εφαρμόζονται για τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

(8) Η θητεία του Προέδρου της Επιτροπής είναι πενταετής, με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα μία θητεία.

7(I)/2008 121(I)/2017

Υποχρέωση αποκάλυψης υφιστάμενης ασυμβίβαστης οικονομικής σχέσης

5.-(1) Κάθε πρόσωπο που αναφέρεται στον Πίνακα, πριν από την αποδοχή οποιουδήποτε αξιώματος, οφείλει να προβεί σε γραπτή αποκάλυψη προς το διορίζον αυτό όργανο ή την Επιτροπή προκειμένου για τους αιρετούς αξιωματούχους του Πίνακα του άρθρου 2 οποιουδήποτε τυχόν υφιστάμενου δυνάμει του παρόντος Νόμου ασυμβιβάστου και οφείλει όπως συμπληρώσει και υποβάλλει στην Επιτροπή σχετικό ερωτηματολόγιο, το οποίο θα του αποσταλεί από αυτή και, σε περίπτωση διαπίστωσης ασυμβιβάστου, δεν επιτρέπεται να αποδεχθεί το προσφερόμενο σ' αυτό αξίωμα, εκτός αν προηγουμένως προβεί σε γραπτή δήλωση ανάληψης δέσμευσης για

παραίτηση, αποξένωση ή τερματισμό, εντός ευλόγου χρόνου, από τη συγκεκριμένη οικονομική συναλλαγή, σχέση ή ιδιότητα που αποτελεί ασυμβίβαστο.

(2) Παράλειψη αποκάλυψης του ασυμβιβάστου, μη εκπλήρωση της ανειλημμένης δέσμευσης σύμφωνα με το εδάφιο (1) ή διαπίστωση από την Επιτροπή ασυμβιβάστου μετά από διερεύνηση καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως, αποτελεί ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, νόμιμη αιτία για το διορίζον όργανο να ανακαλέσει ή τερματίσει το συγκεκριμένο διορισμό.

(3) Η Επιτροπή αφού ερευνήσει και διαπιστώσει τυχόν ασυμβίβαστο ή και παράλειψη αποκάλυψής του, συντάσσει πόρισμα σε σχέση με τους αξιωματούχους του εδαφίου (1), το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

7(I)/2008 121(I)/2017

Ακυρότητα πράξεων που συνιστούν ασυμβίβαστο

6.-(1) Ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε άλλες νομικές συνέπειες δυνάμει του παρόντος ή άλλου νόμου, όλες οι πράξεις, οι συμβάσεις, τα προνόμια, οι επιχορηγήσεις ή άλλες παραχωρήσεις δικαιωμάτων που έγιναν επ' ωφελεία του ευρεθέντος κατά τρόπο ασυμβίβαστο, κατά παράβαση των περί ασυμβιβάστου διατάξεων του παρόντος Νόμου είναι άκυρες εξ υπαρχής καθ' όσον αφορά το πρόσωπο του επ' ωφελεία του, ευρεθέντος, κατά τρόπο ασυμβίβαστο.

(2) Πράξεις, συμβάσεις, προνόμια, επιχορηγήσεις ή άλλες παραχωρήσεις δικαιωμάτων, οι οποίες έγιναν πριν από το διορισμό ή την εκλογή προσώπου, που αναφέρεται στον Πίνακα του παρόντος Νόμου, σε αξίωμα, αλλά συνεχίζουν να ισχύουν και να είναι ενεργές και μετά την ανάληψη του αξιώματος, δεν καθίστανται άκυρες λόγω του ασυμβιβάστου αλλά, εφόσον έχουν καλυφθεί από τη δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 5 γραπτή αποκάλυψη του αξιωματούχου, θα πρέπει να τύχουν χειρισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω εδαφίου.

7(I)/2008

Αδικήματα και ποινές

7. Οποιοδήποτε πρόσωπο αρνηθεί ή παραλείψει να εμφανισθεί ενώπιον της Επιτροπής, εφόσον ήθελε κληθεί προς τούτο ή, αφού εμφανισθεί, προβεί σε ψευδείς ή αναληθείς δηλώσεις, είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

7(I)/2008 121(I)/2017

Μεταβατικές Διατάξεις

8. (1) Η έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου για πρόσωπο που εμπίπτει στην κατηγορία των αιρετών αξιωματούχων αρχίζει από την επόμενη εκλογή τους στο αξίωμα, με χρονικό σημείο εφαρμογής τη δημοσίευση του παρόντος Νόμου και για πρόσωπο που εμπίπτει στην κατηγορία των μη αιρετών αξιωματούχων αρχίζει από τον επόμενο διορισμό του στο αξίωμα με χρονικό σημείο εφαρμογής τη δημοσίευση του παρόντος Νόμου:

Νοείται ότι κάθε πρόσωπο που εμπίπτει στην κατηγορία των αξιωματούχων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα του παρόντος Νόμου εντός προθεσμίας ενός μηνός από την έναρξη εφαρμογής του, οφείλει να προβεί σε γραπτή αποκάλυψη προς την Επιτροπή οποιουδήποτε υφιστάμενου τυχόν ασυμβιβάστου, εφαρμοζόμενων κατ' αναλογία των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 5.

(2) Η ισχύς του περί Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικού) Νόμου του 2016 αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου 2016.

7(I)/2008 40(I)/2017

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ

(άρθρο 2)

Κατάλογος αξιωματούχων της Δημοκρατίας

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας,
Οι Υπουργοί και ο Υφυπουργός παρά τω Προέδρω.
Οι Βουλευτές,
Ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος,
Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας,
Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας,
Οι πρόεδροι και τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.
Ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού.
Ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών.
Ο πρόεδρος και τα μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας,
Ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
Ο Επίτροπος Αγροτικών Πληρωμών.
Ο πρόεδρος και τα μέλη της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών.
Ο Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού.
Κάθε άλλος επίτροπος ή ρυθμιστής ή έφορος, ο οποίος δεν είναι δημόσιος υπάλληλος, που διορίζεται δυνάμει οποιουδήποτε γενικού ή ειδικού νόμου.

Σημείωση

3 του Ν. 40(Ι)/2017 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του περί Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικού) Νόμου του 2016 [Σ.Σ.: δηλαδή του Ν. 40(Ι)/2017] αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου 2016.